FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT JEAN MISCHO

fremsat den 12. december 1990 *

Hr. præsident,
De herrer dommere,

1. Martínez Vidal, som er spansk statsborger, har fra 1963 til 1979 arbejdet som sømand under nederlandske arbejdsgivere.

2. Den 29. april 1979 ophørte han med at arbejde på grund af en ryglidelse og har ikke siden genoptaget arbejdet. Kort efter sygdommens indtræden vendte han tilbage til Spanien. Han fik først udbetalt en ydelse på grund af sygdom og har siden den 25. april 1980 oppebåret en uarbejdsdygtighedsydelse i medfør af den nederlandske lovgivning, som beregnes på grundlag af en nedsat erhvervsevne på mellem 80 og 100%.

3. Ifølge en rapport fra Instituto nacional de seguridad social (herefter benævnt »INSS«) blev Martínez Vidal i januar 1980 opereret for en diskusprolaps i Spanien. INSS holdt Martínez Vidal under lægeligt opsyn og udfærdigede senere supplerende rapporter.

4. Ved skrivelse af 17. april 1989 indkaldte Gemeenschappelijke Medische Dienst (herefter benævnt »GMD«) Martínez Vidal til en lægelig kontrol i Nederlandene.

5. Martínez Vidal gjorde ikke gældende, at han på grund af sit helbred var ude af stand til at rejse til Nederlandene, men nægtede at efterkomme tilsigelsen og anlagde sag ved den kompetente nederlandske ret med påstand om, at det fastsloges, at han ikke var forpligtet til at vende tilbage til Nederlandene for at gennemgå den lægelige kontrol.

6. Arrondissementsrechtsbank Amsterdam har på denne baggrund forelagt Domstolen to præjudicielle spørgsmål, hvoraf det første spørgsmål har følgende ordlyd:

»1) Kan den institution, som det påhviler at udrede en invaliditetsydelse, eller den instans, som er kompetent til at gennemføre den lægelige kontrol, under anvendelse af sin beføjelse efter artikel 51, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 574/72 til at lade modtageren af en invaliditetsydelse undersøge af en af den selv udpeget læge, indkalde modtageren fra den medlemsstat, hvor vedkommende er bosat eller opholder sig, til en lægeundersøgelse i den medlemsstat, hvor den forpligtede institution er beliggende, og er modtageren forpligtet til at efterkomme denne indkaldelse?«

7. Den omhandlede forordnings artikel 51, stk. 1, bestemmer således:

»Når en person, der modtager ydelser, navnlig:

a) ydelser ved invaliditet,

* Originalsprog: fransk.

...

...

...

opholder sig eller er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor den forpligtede institution er beliggende, foretages den administrative og lægelige kontrol efter denne institutions anmodning af institutionen på modtagerens opholds- eller bopælssted efter reglerne i den lovgivning, som gælder for den sidstnævnte institution. Den forpligtede institution bevarer dog retten til at lade modtageren undersøge af en af den selv udpeget læge.«

8. I dommen af 12. marts 1987 i Rindonesagen (sag 22/86, Sml. s. 1339) besvarede Domstolen et tilsvarende hovedsagelig enslydende spørgsmål. Spørgsmålet i den sag var, om en arbejdstager, som er *blevet syg* på et tidspunkt, hvor han opholder sig i et andet land end det, hvor den kompetente forpligtede institution er beliggende, kan pålægges at vende tilbage til det land, hvor nævnte institution er beliggende, for at gennemgå en lægelig kontrolundersøgelse. Den bestemmelse, som skulle fortolkes i nævnte sag, var forordningens artikel 18, hvis stk. 4 og 5 lyder således:

»4. Bopælsstedets institution skal senere, om fornødent, underkaste arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende en administrativ eller lægelig kontrol, som om det drejede sig om en af dens egne forsikrede. Så snart den konstaterer, at arbejdstageren eller den selvstændige erhvervsdrivende på ny er arbejdsdygtig, underretter den straks den pågældende samt den kompetente institution herom med angivelse af datoen for ophøret af uarbejdsdygtigheden. Meddelelsen til den pågældende anses for en afgørelse truffet på den kompetente institutions vegne, jf. dog bestemmelserne i stk. 6.

5. Den kompetente institution bevarer under alle omstændigheder retten til at lade den pågældende undersøge af en af den selv udpeget læge.«

9. I Rindone-dommen udtalte Domstolen følgende vedrørende stk. 5:

»Denne bestemmelse (kan) ikke... fortolkes således, at det kan pålægges den sikrede at vende tilbage til den stat, hvor den kompetente institution har sæde, for dér at underkaste sig en lægeundersøgelse, når han er uarbejdsdygtig på grund af sygdom. En sådan forpligtelse er uforenelig med hensynet til arbejdstagerens sundhedstilstand. Den kompetente institution kan foretage den omhandlede kontrolundersøgelse enten ved at lade en læge rejse til den sikredes bopælsland og foretage undersøgelsen dér, eller ved at benytte en læge fra bopælslandet.« (Jf. præmis 21, s. 1365-66).

10. Disse betragtninger må efter min opfattelse også gælde for modtageren af en invaliditetsydelse, når rejsen må anses for uforenelig med den pågældendes helbredstilstand.

11. Da Domstolen imidlertid i Rindonedommen udelukkende henviste til »hensynet til arbejdstagerens sundhedstilstand« og hverken til artikel 18's formål eller den ved forordningerne (EØF) nr. 1408/71 og (EØF) nr. 574/72 indførte ordning [1], inde-

1 — Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14.6.1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 af 21.3.1972 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 i den version af disse forordninger, der er indeholdt i Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2.6.1983 (EFT L 230, s. 6).

holder Rindone-dommen ingen holdepunkter for løsningen af det her i sagen foreliggende problem i det tilfælde, hvor den tidligere arbejdstagers helbredstilstand ikke er til hinder for, at han foretager en rejse.

12. Den spanske regering og Kommissionen har anført, at det allerede ved en første gennemlæsning af artikel 51 fremgår, at den lægelige kontrol skal foretages i arbejdstagerens bopælsstat. Jeg mener ikke, at der efter ordlyden af artikel 51, stk. 1, sidste punktum, kan drages nogen konklusioner af denne bestemmelse i den ene eller anden retning. I øvrigt ville Domstolen ikke, hvis det var så enkelt — da den i Rindone-dommen fortolkede den tilsvarende bestemmelse i artikel 18 — have henvist til et hensyn, som ikke angives i bestemmelsen, nemlig »hensynet til arbejdstagerens sundhedstilstand«.

13. Arrondissementsrechtsbank Amsterdam er af den opfattelse, at det omhandlede spørgsmål ikke kan besvares på grundlag af Rindone-dommen og har i den forbindelse anført, at

»kontrolbestemmelserne i artikel 51 er... mindre detaljerede end bestemmelserne om lægelig kontrol i de nævnte artikler 18 og 61 [2]; endvidere afviger artikel 51 også fra artiklerne 18 og 61 derved, at kontrollen i det første tilfælde foretages af den udenlandske institution *efter anmodning fra*[3] den kompetente institution.«

2 — Bestemmelsen i artikel 61, som vedrører arbejdsulykker og erhvervssygdomme, er enslydende med artikel 18.

3 — Dette er understreget i originalen.

14. Hvad angår den omstændighed, at bestemmelserne i artikel 18 er mere detaljerede, finder jeg ikke, at man kan slutte modsætningsvis heraf i forhold til artikel 51. Jeg er her enig med Kommissionen i, at denne forskel beror på, at artikel 18 vedrører en helt anden situation, og at den heri foreskrevne procedure har et helt andet formål. Når en person bliver syg under et ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er forsikret, er det klart, at opholdslandets institution spiller en vigtig rolle, da det er af betydning hurtigst muligt at få fastslået tidspunktet for sygdommens indtræden. Da denne muligvis er af kortere varighed, er det også nødvendigt, at opholdsstedets institution »senere... underkaste[r] arbejdstageren... en administrativ eller lægelig kontrol« for at kunne fastslå på hvilket tidspunkt, denne på ny er blevet helbredt.

15. Artikel 51 derimod vedrører det tilfælde, hvor en person i forvejen oppebærer en invaliditetsydelse, og hvor det udelukkende drejer sig om at få fastslået, om der er sket en forværring af invaliditeten eller en bedring.

16. For det andet antager den nationale ret i forelæggelseskendelsen, at der bør lægges vægt på den omstændighed, at bopælsstedets institution efter artikel 51 kun foretager kontrollen *efter anmodning fra* den forpligtede institution. Den nederlandske ret er måske af den opfattelse, at den forpligtede institution kan gennemføre kontrollen, som den vil, såfremt den ikke har anmodet bopælsstedets institution om bistand, og herunder også kan indkalde den pågældende til at komme til det land, hvor institutionen selv er beliggende. I så fald er der ved forordningen blot tillagt den forpligtede insti-

tution en beføjelse, som den selv bestemmer, om den vil udnytte.

17. Heroverfor har Kommissionen indvendt, at udtrykket »efter anmodning« i artikel 51 beror på, at den lægelige kontrol har en periodisk karakter og kun finder sted, såfremt den kompetente institution finder det nødvendigt på baggrund af de for denne institution gældende nationale lovregler. Efter proceduren i artikel 18 sker bopælsstedets institutions kontrol derimod automatisk.

18. Dette er for mig at se en plausibel forklaring, hvorfor jeg ikke mener, at udtrykket »efter anmodning« kan være afgørende for sagen.

19. I Kommissionens indlæg hedder det videre:

»hvis udtrykket 'en af den selv udpeget læge' skulle forstås på den måde, at den lægelige kontrolundersøgelse kan foretages af en læge på den kompetente institutions vegne i den stat, hvor denne institution er beliggende, ville artikel 51 utvivlsomt have været affattet anderledes. I så fald ville det nemlig formodentlig have været angivet i bestemmelsen, at den kompetente institution enten kan lade kontrolundersøgelsen foregå i dens eget land eller overlade det til bopælsstedets institution at gennemføre den. Da artikel 51 imidlertid ikke er affattet på denne måde og ikke indeholder nogen holdepunkter til støtte for denne fortolkning, må udtrykket 'en af den selv udpeget læge' forstås på den måde, at det ikke kan sigte til den kompetente institutions 'egen læge' som foretager kontrolundersøgelsen i sit eget land, hvortil den pågældende er forpligtet til at rejse hen«.

20. Jeg føler mig ikke overbevist om denne opfattelse. Den omstændighed, at bestemmelsen ikke er affattet, sådan som Kommissionen har beskrevet, men dels foreskriver, at »kontrol(len) ... *foretages* ... af institutionen på modtagerens opholds- eller bopælssted«, dels, at »den forpligtede institution (dog) *bevarer* ... retten« (til at lade den pågældende undersøge af en af den selv udpeget læge), godtgør efter min opfattelse, at Rådet ikke har ønsket at indføre et alternativ men en generel regel, hvortil er knyttet muligheden for at udnytte den omhandlede supplerende beføjelse. Den generelle regel (eller princippet) går ud på, at kontrollen først foretages af institutionen i bopæls- eller opholdslandet. Herudover har den forpligtede institution en vis supplerende adgang til alligevel at lade den pågældende undersøge af en af den selv udpeget læge såfremt den, efter at have modtaget rapporten fra den første institution, stadig er i tvivl om den pågældendes invaliditetsgrad, og konklusionen af denne undersøgelse må herefter lægges til grund. Der er imidlertid ikke i bestemmelsen taget stilling til, hvor undersøgelsen skal finde sted.

21. Hvad angår affattelsen af artikel 51, indeholder denne en anden bestemmelse, som jeg finder relevant, nemlig at institutionen på den pågældendes opholds- eller bopælssted foretager kontrollen »efter reglerne i den lovgivning, som gælder for den sidstnævnte institution«.

22. Grunden til, at man ved bestemmelsen har givet den forpligtede institution en kontrolbeføjelse, er utvivlsomt, at institutionen på opholds- eller bopælsstedet ikke nødvendigvis anvender helt de samme kriterier som den forpligtede institution.

23. Forskellen mellem medlemsstaternes lovgivninger er nemlig særligt store for så vidt angår invaliditetsydelser. Jeg behøver her blot henvise til bestemmelsen i artikel 40, stk. 4, i grundforordningen, forordning nr. 1408/71, hvori det hedder:

»en afgørelse, der er truffet af en medlemsstats institution angående en ansøgers invaliditet, er bindende for institutionen i enhver anden berørt medlemsstat, forudsat at det er anerkendt i bilag V, at der er overensstemmelse mellem de i disse staters lovgivning fastlagte kriterier for invaliditet«.

24. Denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse på den foreliggende sag og dette af to grunde. For det første er bestemmelsen indeholdt i forordningens afdeling 2 (i kapitel 2, som vedrører invaliditet), der omhandler de tilfælde, hvor en arbejdstager enten udelukkende har været omfattet af lovgivninger, hvorefter størrelsen af ydelser ved invaliditet afhænger af forsikrings- eller bopælsperiodernes længde, eller af lovgivninger af denne art og af den i afdeling 1 omhandlede art, dvs. lovgivninger, hvorefter størrelsen af ydelser ved invaliditet er uafhængig af forsikringsperiodernes længde. Den nederlandske regering har oplyst om sagen, at dens lovgivning er af den sidstomhandlede art. Desuden synes der udelukkende at være tilkendt Martínez Vidal en ydelse udelukkende i henhold til den nederlandske lovgivning. For det andet vedrører artikel 40, stk. 4, alene den afgørelse, hvorved der foretages en første konstatering af den pågældendes invaliditet[4], mens den foreliggende sag vedrører den efterfølgende kontrol. Jeg skal imidlertid understrege, at der ikke efter den ordning, som blev indført ved forordning nr. 1408/71, i alle tilfælde er foreskrevet en automatisk anerkendelse af de erklæringer, som er foretaget i en anden medlemsstat vedrørende den pågældendes oprindelige invaliditetstilstand.

25. Endvidere fremgår det af grundforordningens artikel 40, stk. 4, at dommen af 11. marts 1986 i sag 28/85, Deghillage (Sml. s. 999), som er påberåbt under sagen, er irrelevant i denne sag. Den nævnte dom vedrørte fortolkningen af grundforordningens artikel 57, stk. 2, som omhandler erhvervssygdomme, og som netop foreskriver en automatisk anerkendelse.

26. Men lad mig vende tilbage til spørgsmålet, om kontrollen kan foretages i det land, hvor den forpligtede institution er beliggende.

27. Den nederlandske regering og GMD har i deres indlæg udførligt beskrevet den særlige ordning, der gælder i Nederlandene for bedømmelse af en persons uarbejdsdygtighed, og hvorefter den pågældendes tidligere indkomster skal sammenlignes med dem, vedkommende kunne tjene ved passende arbejde. Indkomsterne bestemmes ikke blot af den pågældendes helbredstilstand, men også af dennes kvalifikationer. Ved bedømmelsen heraf medvirker ifølge det af regeringen oplyste ikke blot en læge, men også en ergonom og en lovkyndig.

28. Domstolen skal imidlertid ikke træffe sin afgørelse specielt ud fra de forhold, der gælder i Nederlandene. For den forpligtede institution, som skal vurdere den pågældendes situation på grund af sin egen lovgivning, er det naturligvis den mest praktiske løsning at indkalde vedkommende til at komme til sit land, så den kan behandle sagen som normalt under medvirken af alle sagkyndige og under anvendelse af hele det apparatur, som står til dens rådighed.

29. Dette kan imidlertid ikke lade sig gøre i det tilfælde, hvor den alternative løsning

4 — Jf. dom af 10.3.1983 i sag 232/82, Baccini (Sml. s. 583).

vælges, nemlig når institutionen overdrager sin beføjelse til en læge i det land, hvor den pågældende bor eller opholder sig, eller når institutionen sender sin egen læge til dette land. Dette sidste kan i øvrigt blive meget kostbart, da der ud over rejseudgifterne også skal betales for tabt arbejdstid på grund af rejsen.

30. Tilbage står spørgsmålet, om den pågældende efter fællesskabsretten kan nægte at efterkomme en opfordring til at rejse til det land, hvor den forpligtede institution er beliggende.

31. Som Domstolen flere gange har fastslået, skal de forordninger, som er udstedt til gennemførelse af EØF-Traktatens artikel 51, fortolkes på grundlag af det formål, der tilstræbes med artikel 51, som er at sikre den størst mulige fri bevægelighed for vandrende arbejdstagere inden for Fællesmarkedet[5].

32. Det ses imidlertid ikke, hvorledes dette formål skulle være til hinder for, at modtageren af en invaliditetsydelse »bevæger sig frit« for at gennemgå en administrativ og lægelig kontrol, *forudsat hans helbred ikke lider skade derved, og at han ikke selv skal betale rejseudgifterne.*

33. Såfremt Domstolen måtte fastslå, at der principielt består en pligt hertil, kan jeg ikke forestille mig, at det vil afholde nogen fra at søge arbejde i en anden medlemsstat eller fra at vende tilbage til sit oprindelsesland, såfremt vedkommende en dag skulle blive erklæret uarbejdsdygtig i det land, hvor han eller hun arbejder. Når man ikke kan pålægge en tidligere arbejdstager at gennemgå en kontrol hos den forpligtede institution, såfremt denne foregår på fysisk eller økonomisk set uacceptable vilkår, kan den omstændighed alene, at der kan tænkes at blive gennemført en sådan kontrol, ikke have nogen restriktiv virkning for arbejdstagernes fri bevægelighed.

34. For fuldstændighedens skyld skal jeg dog også undersøge, om det anførte princip vil være i strid med grundforordningens formål, som disse kommer til udtryk i forordningens bestemmelser og i dens femte, sjette og syvende betragtning. De nævnte betragtninger lyder således:

»reglerne om koordination af de enkelte medlemsstaters lovgivning om social sikring indgår som et led i den frie bevægelighed for arbejdstagere, der er statsborgere i medlemsstaterne, og skal således bidrage til en forbedring af arbejdstagernes levestandard og beskæftigelsesvilkår; reglerne skal sikre, at der inden for Fællesskabet gives samtlige statsborgere i medlemsstaterne ligebehandling efter de enkelte medlemsstaters lovgivning, og at arbejdstagerne og deres ydelsesberettigede pårørende opnår ret til sociale sikringsydelser, uanset deres arbejds- eller bopælssted;

disse mål skal især nås ved sammenlægning af alle perioder der efter de enkelte medlemsstaters lovgivning danner grundlag for erhvervelse og bevarelse af ret til ydelser og for ydelsernes beregning, samt ved udre-

5 — Jf. herom senest dom af 14.11.1990 sag C-105/89, Ibrahim Buhari Haji (Sml. s. I-4211, præmis 20).

delse af ydelser til de forskellige kategorier af personer, der omfattes af forordningen, uanset hvor de pågældende er bosat inden for Fællesskabet;

de koordinationsregler, der er fastsat med henblik på gennemførelse af traktatens artikel 51, skal gøre det muligt for arbejdstagere, der flytter inden for Fællesskabet, at bevare de rettigheder og fordele, de har erhvervet, uden at reglerne fører til uberettigede dobbeltydelser«.

35. Hverken princippet om sammenlægning af forsikringsperioder og om udbetaling af ydelser på andre medlemsstaters områder end den, hvor den forpligtede institution er beliggende, har nogen relevans for den foreliggende sag. Man kan højst tænke sig, at ligebehandlingsprincippet vil kunne komme på tale.

36. Artikel 3 i forordning nr. 1408/71 bestemmer således:

»Personer, der er bosat på en medlemsstats område, og som er omfattet af denne forordning, har de samme pligter og rettigheder i henhold til en medlemsstats lovgivning som denne medlemsstats egne statsborgere, med mindre andet følger af særlige bestemmelser i denne forordning«.

37. Dette princip går altså ud på, at vandrende arbejdstagere såvel i henseende til deres rettigheder som deres forpligtelser skal ligestilles med arbejdstagerne i det land, hvor de er beskæftiget. En vandrende arbejdstager *kan* altså *ikke* unddrage sig den kontrol, som skal udføres af den forpligtede institution i den medlemsstat, hvor denne er beliggende. For dog ikke at lade den pågældende bøde for at skulle vende tilbage til sit oprindelsesland, hvilket man ikke kan forbyde ham, bør hans rejseudgifter ikke være større end de udgifter, som skal betales af en tidligere arbejdstager, der er bosat i det land, hvor den forpligtede institution er beliggende.

38. Desuden er formålet med artikel 51 i forordning nr. 574/72 så vidt muligt at spare den pågældende for at skulle rejse, eftersom den administrative og lægelige kontrol, som foretages af institutionen i bopælslandet, anses for tilstrækkelig, medmindre den forpligtede institution udtrykkeligt træffer anden bestemmelse. Artikel 51 bevarer altså i vidt omfang den tilsigtede virkning, selv om det principielt forudsættes, at den pågældende kan pålægges at rejse til det land, hvor den forpligtede institution er beliggende.

39. I øvrigt kan man med føje antage, at en sådan indkaldelse vil have karakter af en undtagelse. Det er nemlig lidet sandsynligt, at den forpligtede institution vil indkalde den pågældende, såfremt den af bopælsstedets institution får oplyst, hvornår den pågældendes midlertidige uarbejdsdygtighed må forventes at måtte ophøre, og dette antages at ske snarest (jf. rubrik C.11 i blanket E 213) eller at den pågældende er ramt af en vedvarende, total uarbejdsdygtighed (jf. rubrik 5.1. i afsnit III i blanket E 213 (»konklusion«)).

Som det fremgår af bemærkningerne fra den nederlandske regering og GMD består problemet navnlig i at fastsætte graden af den pågældendes invaliditet i relation til andet arbejde under hensyn til vedkommendes kvalifikationer. Den hertil indrettede rubrik

i blanket E 213 (punkt 3 i afsnit III, »konklusion«) må ikke engang udfyldes af opholdsstedets institution, såfremt den forpligtede institution er beliggende i Forbundsrepublikken Tyskland, Irland, Nederlandene eller Det Forenede Kongerige.

40. Martínez Vidal har endvidere gjort gældende, at enhver uarbejdsdygtig kan kræve, at de spørgsmål, han anmodes om at besvare, stilles på hans modersmål. Selv om den pågældende undersøges i opholdslandet af en læge fra den forpligtede institutions land, må samtalen foregå via en tolk, hvis lægen ikke forstår den pågældendes modersmål.

41. Af de anførte grunde skal jeg foreslå Domstolen, at det første spørgsmål besvares på følgende måde:

»Den institution, som det påhviler at udrede en invaliditetsydelse — eller den instans, som er kompetent til at gennemføre den lægelige kontrol — kan efter modtagelsen af rapporten fra institutionen i den pågældendes opholds- eller bopælsland, når den anvender sin beføjelse efter artikel 51, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 574/72 til at lade modtageren af en invaliditetsydelse undersøge af en af den selv udpeget læge, indkalde den pågældende fra bopæls- eller opholdsmedlemsstaten til en lægeundersøgelse i den medlemsstat, hvor den forpligtede institution er beliggende. Modtageren af invaliditetsydelsen er forpligtet til at efterkomme indkaldelsen, såfremt det er ubestridt, at han er i stand til at foretage rejsen uden risiko for sit helbred og ikke selv skal betale udgifterne til rejse og ophold.«

Andet spørgsmål

42. Det andet spørgsmål lyder således:

»2) a) Gør det nogen forskel for besvarelsen af spørgsmål 1, om det er ubestridt, at den pågældende uden risiko for sit helbred er i stand til at rejse til den medlemsstat, hvor den forpligtede instans eller den instans, som er kompetent til at gennemføre den lægelige kontrol, er beliggende?

b) Er det af betydning for besvarelsen af spørgsmål 2) a), om det er institutionen på bopæls- eller opholdsstedet, den forpligtede institution eller den instans, som er kompetent til at gennemføre den lægelige kontrol, der har fastslået, at den pågældende er i stand til at foretage rejsen?«

43. Svaret på spørgsmål 2) a), er allerede indeholdt i den besvarelse, jeg har givet af spørgsmål 1.

44. Hvad angår svaret på spørgsmål 2) b), skal jeg bemærke, at den tyske og nederlandske regering samt Kommissionen og GMD på dette punkt anerkender, hvad der tilsiges af den sunde fornuft, nemlig at konstateringen af, om den pågældende er i stand til foretage rejsen eller ej, bør foretages uden at denne skal begive sig til det land, hvor den kompetente institution er beliggende. Jeg skal her endvidere gøre opmærksom på, at blanket E 213 indeholder en rubrik (rubrik C.7), hvori lægen skal angive, om den pågældende er i stand til at foretage rejsen.

45. Såfremt den forpligtede institution imidlertid ønsker at lade en læge efterprøve på stedet, om institutionen på opholds- eller bopælsstedet har foretaget en korrekt bedømmelse, kan man ikke nægte den ret hertil. Derfor skal jeg foreslå Domstolen at besvare spørgsmålet på følgende måde:

»Bedømmelsen af, hvorvidt den pågældende er i stand til at foretage rejsen, bør foretages i det land, hvor vedkommende opholder sig eller er bosat.«

Sammenfatning

46. Sammenfattende skal jeg hermed forslå følgende besvarelse af spørgsmålene:

»1) Den institution, som det påhviler at udrede en invaliditetsydelse — eller den instans, som er kompetent til at gennemføre den lægelige kontrol — kan efter modtagelsen af rapporten fra institutionen i den pågældendes opholds- eller bopælsland, når den anvender sin beføjelse efter artikel 51, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 574/72 til at lade modtageren af en invaliditetsydelse undersøge af en af den selv udpeget læge, indkalde den pågældende fra bopæls- eller opholdsmedlemsstaten til en lægeundersøgelse i den medlemsstat, hvor den forpligtede institution er beliggende. Modtageren af invaliditetsydelsen er forpligtet til at efterkomme indkaldelsen, såfremt det er ubestridt, at han er i stand til at foretage rejsen uden risiko for sit helbred og ikke selv skal betale udgifterne til rejse og ophold.

2) Bedømmelsen af, om den pågældende er i stand til at foretage rejsen, bør foretages i det land, hvor vedkommende er bosat eller opholder sig.«